

Fravær for elever som møter på skolen, men ikke deltar i undervisningen

TOLKNINGSUTTALELSE 12.12.2014

Manglende oppmøte til undervisningen i utgangspunktet skal føres som fravær. Fraværet må imidlertid vurderes konkret i hvert tilfelle, og må ses i sammenheng med at skolen/kommunen også har en aktivitetsplikt og et ansvar for å tilpasse opplæringen.

Gjelder

- Opplæringslova - § 2-1. Rett og plikt til grunnskoleopplæring
- Opplæringslova - § 2-11. Permisjon frå den pliktige opplæringa
- Opplæringslova - § 13-1. Plikt for kommunen til å sørge for grunnskoleopplæring
- Forskrift til opplæringslova - § 3-37. Vitnemål i grunnskolen

Vi har svart på en henvendelse om hva som skal føres som fravær i grunnskolen, i en situasjon der eleven har møtt på skolen og oppholder seg på skolens område, men ikke

deltar i undervisningen.

Hva mener vi med fravær?

Med begrepet "fravær" i grunnskolen menes fravær fra den pliktige opplæringen, og gjelder i utgangspunktet ethvert tilfelle der eleven ikke møter på skolen/undervisningsstedet eller til undervisningen.

Fra og med 8. årstrinn skal alt fravær føres på vitnemålet. Det kan strykes inntil 10 dagers fravær per opplæringsår dersom det kan dokumenteres at fraværet skyldes helsegrunner, eller det er innvilget permisjon etter opplæringsloven § 2-11. Det er dessuten en utvidet adgang til å stryke fravær for elever med en funksjonshemming eller kronisk sykdom.

Hva med elever som møter på skolen og oppholder seg på skolens område, men ikke deltar i undervisningen?

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har stilt spørsmål ved om en situasjon der eleven har møtt på skolen og oppholder seg på skolens område, men ikke deltar i undervisningen grunnet påstand om manglende tilpasning av opplæringen, skal føres som fravær på vitnemålet. Vi kan ikke uttale oss i slike enkeltsaker, men kan komme med noen betraktninger på generelt grunnlag.

Barn og unge har en rett og en plikt til grunnskoleopplæring

Barn og unge har en rett og en plikt til grunnskoleopplæring. Barn og unge i opplæringspliktig alder har derfor plikt til å få grunnskoleopplæring, noe som innebærer en plikt til å møte til undervisning på skolen med mindre annet undervisningsopplegg er avtalt. Elevene har imidlertid også en rett til opplæring, herunder opplæring tilpasset deres evner og forutsetninger. Barn som ikke har eller kan få tilstrekkelig utbytte av det ordinære opplæringstilbudet, har rett til spesialundervisning. Dersom eleven har fått et vedtak om spesialundervisning basert på tilrådning fra PP-tjenesten og i samråd med foreldrene, skal opplæringen organiseres i samsvar med dette vedtaket.

Kommunen har ansvar

Det følger av opplæringsloven § 13-1 at det er kommunen som har ansvaret for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring, herunder påse at eleven får et tilfredsstillende utbytte av opplæringen og om nødvendig, spesialundervisning. Kommunen/skolen har dessuten et oppfølgingsansvar for elever som ikke møter på skolen eller til undervisning. Føringsansvar der eleven møter på skolen, men av ulike grunner ikke greier å delta i den ordinære undervisningen, er etter Utdanningsdirektoratets syn en lite rimelig/uriktig håndtering av situasjonen fra skolens side.

Skolen skal samarbeide med foreldrene

Opplæringen i skole skal være i samarbeid med og i forståelse med hjemmet. Siden elever i grunnskolen har opplæringsplikt, har også foreldrene et ansvar for at eleven oppfyller sin plikt. Foreldrene har imidlertid også en omsorgsplikt for barnet etter barneloven § 30. For å ivareta denne omsorgsplikten er det viktig at foreldrene gis informasjon dersom skolen har grunn til å tro at foreldrene ikke er kjent med at eleven ikke er på skolen eller ikke deltar i undervisningen. Skolen skal da varsle foreldrene. Varslet må gis slik at foreldrene har en mulighet til å gripe fatt i fraværet, og det at foreldrene får informasjon om fraværet til eleven er viktig for å følge opp eleven. Skolen har ansvar for å samarbeide med foreldrene om opplæringen for å skape forståelse for arbeidet som gjøres, og sikre nødvendig oppfølging.

Manglende oppmøte til undervisningen skal i utgangspunktet føres som fravær, men det må vurderes i hvert tilfelle

Utdanningsdirektoratet mener derfor at manglende oppmøte til undervisningen i utgangspunktet skal føres som fravær. Fraværet må imidlertid vurderes konkret i hvert tilfelle, og må ses i sammenheng med at skolen/kommunen også har en aktivitetsplikt og et ansvar for å tilpasse opplæringen for elever som ikke fungerer i en ordinær opplærings situasjon.

Vedlegg

- [Vårt generelle svar om føring av fravær i grunnskolen](#)

